

סיכום הלימוד והדיון על תהליך קבלת החלטות בדבר שינויים בנוסח התפילה

מסמך זה נועד לסכם את התהליך שעברנו בשנת תשע"ד. בסופו סיכום הדעות השונות שעלו והצעה לסדר הצבעות. הנושא יעלה באסיפת העמותה שתיערך ב- 14/4.

בתקנון העמותה (סעיף 6) נאמר כך:

"כל שינוי בעל זיקה הלכתית שועד הנהלה קובע שהינו שונה מהסטטוס קוו הקיים יתרחש לאחר תהליך של לימוד ועיון קהילתי על פי מקורות הלכתיים מקובלים. אופי ואופן הלימוד יקבעו על ידי ועד הנהלה ובאחריותו. רק לאחר "הלימוד הקהילתי" יועלה הנושא לאישור חברי העמותה באסיפה כללית שנתית או באסיפה שלא מן המניין. החלטה תתבצע ברוב של לפחות שני שלישי מהחברים הנוכחים בישיבה."

במהלך סדרת ההרצאות בנושא התפילה, נחשפנו לשינויים שבוצעו בתפילה במהלך הדורות וליכולת לשנות את נוסח התפילה כמו גם לגבולות של יכולת זו ומשמעויותיה השונות.

כמו כן, עלה כי ישנם שינויים בעלי זיקה הלכתית, ומאידך ישנם שינויים בהם אין כל בעיה הלכתית, אלא רק עניין של מסורת, קבלת הקהילה וכד'.

במספר מקרים בשנים האחרונות עלה בקהילה רצון להכניס שינויים בנוסח התפילה (לדוגמא "נחם", "תפילת גשם") ומטבעם של שינויים – הם גוררים אחריהם תגובות לטוב ולמוטב. אי לכך, הקהילה קיבלה על עצמה לקבוע מנגנון מסודר להכנסת שינויים.

הנושאים להצבעה וסדר ההצבעות

הצבעה ראשונה: מי מוסמך לקבל החלטה על שינויים בנוסח התפילה (שאינם בעלי זיקה הלכתית):

1. לפי התקנון (שני שלישי של נוכחים באסיפת עמותה)
2. רוב רגיל של אסיפת עמותה
3. ועד הנהלה

הצבעה שנייה: מי מחליט האם שינוי הוא בעל זיקה הלכתית:

1. ועד הנהלה בהתייעצות עם ועד נוהג ומנהג
2. אסיפת עמותה

הצבעה שלישית: על מה דנים – גבולות גזרה או, אלו רעיונות נכנסים למנגנון?

1. הקהילה תדון רק בשינויים הקשורים לקיבוץ גלויות, שיבת ציון, ומעמד האשה
2. הקהילה תדון רק בהצעות שקשורות למעמד האישה
3. הקהילה תדון רק בשינויים הקשורים לשיבת ציון וקיבוץ גלויות שהתקבלו כבר במגוון רחב של בתי כנסת אורתודוקסיים אחרים.
4. אין גבולות מובחנים. כל רעיון לשינוי יבחן על פי המנגנון

הצבעה רביעית: תנאי סף להצעת שינויים?

1. כל אחד יכול להציע שינויים והקהילה תדון בהם.
2. יערך סקר אינטרנטי בנוגע לשינוי המוצע, ורק אם יהיה רוב (של המשיבים לסקר) שיהיה מעוניין לדון בנושא, הוא יעלה לדיון.
3. בעל ההצעה צריך לאסוף חתימות של לפחות 15% מחברי הקהילה לפני הבאת ההצעה לדיון.

הצבעה ראשונה – אופציה ב' רוב רגיל של אסיפת עמותה (14 מתוך 22)
הצבעה שניה – אופציה א' ועד הנהלה (22 בעד 1 נגד)
הצבעה שלישית – אופציה ד' כל הצעה תיבחן על פי המנגנון (2 , 1 , 6 , 11)
הצבעה רביעית – אופציה ב' סקר אינטרנטי ברוב של 13 מתוך 20 שהצביעו.